

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoE/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215216542
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4215216542.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou Advocate, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Máčaj, proti povinnému: Q. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. K. XXX, o vymoženie pohľadávky vo výške 67,14 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno 21. augusta 2018, č. k. 5Er/1405/2015-21, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
Povinnému voči oprávnenému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Komárno (súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ a ako exekučný súd v zmysle § 45 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení platnom a účinnom v čase začatia exekúcie, ďalej len „Exekučný poriadok“) uznesením 21. augusta 2018, č. k. 5Er/1405/2015-21, zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 10152/15.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 2, 3, § 243h ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. 03. 2017, § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, § 39, § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 5 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

3. V odôvodnení uznesenia poukázal na to, že oprávnený sa návrhom spísaným do zápisnice u súdneho exekútora dňa 23. 02. 2015 domáhal vykonania exekúcie na vymoženie pohľadávky voči povinnému vo výške 67,14 eura s príslušenstvom, trov rozhodcovského konania a trov exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, sp. zn. SR 10223/14 z 31. 10. 2014, vydaného rozhodcom JUDr. Michalom Rašlom. Následne súdny exekútor dňa 07. 09. 2015 doručil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami.

4. Exekučný súd preskúmal oprávneným predloženú zmluvu o úvere č. 400701202 z 27. 09. 2012 a rozhodcovskú zmluvu z 27. 09. 2012 uzavretú medzi povinným a oprávneným, podľa ktorej „všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 400701202 uzatvorenej dňa 27. 09. 2012 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienok zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené

podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku, rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu; b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu...“

5. Zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným exekučný súd posúdil ako záväzkový vzťah založený na základe predkladanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je záväzkovým vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda je potrebné ho posudzovať v kontexte ustanovení o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

6. Vychádzajúc z uvedeného skúmal, či spotrebiteľské rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy, ktorá môže mať formu osobitnej písomnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka musí mať písomnú formu inak je neplatná, pričom písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli (viď. § 3 a 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy).

7. Zistil, že formuláciu rozhodcovskej zmluvy v danej veci nie je možné považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu. Takto formulovaná spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Spotrebiteľovi (t. j. povinnému) je v danom prípade fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z obsahu spisu nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy súd nepovažuje za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Z celkového formátu rozhodcovskej zmluvy (vo forme tlačiva), mal exekučný súd za preukázané, že ide o rovnaký typ zmluvy, aký veriteľ používal pri poskytovaní úverov fyzickým osobám. Rozhodcovská zmluva bola oprávneným vopred pripravená pre veľký počet dlžníkov, ktorí pri ich uzatváraní nemohli ovplyvniť ich obsah a zmluvné dojednania. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Keďže tieto podmienky neboli splnené a povinný nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ani rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať rozhodcovskú zmluvu za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú zmluvu preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

8. Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Exekučný súd zistil, že rozhodnutie predložené v exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa

náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná. S poukazom na uvedené skutočnosti exekučný súd rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti uznesenia.

9. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, žiadajúc odvolací súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedol, že súd dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), ktoré vychádzalo z posudzovania podľa právnej normy, ktorá na skutkový stav nedopadá alebo právnu normu určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval, alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/2995 Z. z. (Exekučný poriadok) a v jeho nadväznosti zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Súd v prejednávanej veci okrem ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na zistený skutkový stav aplikoval aj ustanovenie § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona o rozhodcovskom konaní síce upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konanie v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, ale mal za to, že citované ustanovenie súd nesprávne aplikoval.

10. Pri udelení poverenia na výkon exekúcie súd z predložených podkladov (exekučný titul, žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie) skúmal exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu podľa § 34 zákona o rozhodcovskom konaní. Preskúmvanie materiálnej stránky spočíva v preskúmvaní hmotnoprávných predpokladov exekučného titulu (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Súd pri preskúmvaní exekučného titulu po materiálnej stránke nemohol skúmať rozhodcovské konanie, keďže samotné ustanovenie, o ktoré sa opiera v napadnutom uznesení, stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t. j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu (nemôže vyplývať z vady konania). Požiadavka materiálnej stránky exekučného titulu vyplýva zo samotnej povahy exekučného konania, kde konajúci súd nemá možnosť inak ako z exekučného titulu sa oboznámiť s priebehom rozhodcovského konania.

11. Ak súd aplikoval na skutkový stav § 45 ods. 2 spôsobom právneho posúdenia správnosti výroku rozhodcovského súdu, ukrátil tým strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva zákon o rozhodcovskom konaní alebo Občiansky súdny poriadok, a to právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov (§ 40 cit. právneho predpisu) exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Rozhodnutie trpí procesnou vadou, ktorou je odôvodnenie rozhodnutia. Taktiež súd pri posudzovaní predložených dôkazov neúplne zistil skutkový stav veci, keďže namietal skutočnosť, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka.

12. Oprávnený s povinným uzatvárali rozhodcovskú doložku podľa § 3 zákona o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval, čím zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. V zmysle čl. 2 predmetnej zmluvy je následne daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, pričom Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., postupuje v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní ako aj v zmysle svojho Rokovacieho poriadku. Vzhľadom k tomu bol exekučný titul vydaný oprávneným orgánom v konaní vedenom v zmysle už spomínaného osobitného právneho predpisu. Vo veci námietky konajúceho súdu ohľadom znemožnenia voľby sporu pred štátnym súdom v súvislosti s § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka poukázal na odôvodnenie zákonodarcov, v zmysle ktorého je cieľom tejto úpravy umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva, a teda exekučný súd vo veci konal nad rámec zákonných ustanovení.

13. Povinný sa k odvolaniu oprávneného písomne nevyjadril.

14. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné, preto uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že exekučné konanie sa začalo spísaním návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie vo forme zápisnice z 23. 02. 2015 pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, so sídlom Exekútorského úradu: Záhradnícka 60, Bratislava v neprospech povinného o vymożenie pohľadávky vo výške 67,14 eura s príslušenstvom. Exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., Bratislava, Karloveské rameno 8, sp. zn. SR 10223/14 z 31. 10. 2014, právoplatný dňa 01. 12. 2014 a vykonateľný dňa 04. 12. 2014. Exekučným titulom bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu 67,14 eura, známy úrok vo výške 22,93 eura, poplatok vo výške 121,28 eura, úrok vo výške 8 % ročne zo sumy 121,28 eura od 12. 03. 2014 do zaplataenia, trovy mediačného konania vo výške 154,19 eura, poplatok za upomienky vo výške 24 eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 171,30 eura, všetko v mesačných splátkach vo výške 80 eur splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci na účet žalobcu s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia, až do úplného zaplataenia dlhu, a to pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplataenia čo i len jednej splátky riadne a včas.

16. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

17. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

18. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

19. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

20. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

21. Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania, exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti, alebo postihuje majetok.

22. Podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených (§ 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku).

23. Podľa § 243d ods. 1 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01. 01. 2015, exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spíňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného

po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

24. Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01. 01. 2015, na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

25. Súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak je exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená. V rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. 10. 2011 sp. zn. 3Cdo/146/2011 a zo dňa 18. 01. 2012 sp.zn. 6Cdo/143/2011 najvyšší súd konštatuje, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí ako exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd.

26. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, preto potvrdzuje vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, pričom uviedol, že konanie o nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí, exekučné konanie, je integrálnou súčasťou práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR. Toto konanie je relatívne samostatným druhom civilného procesu, ktoré môže, ale nemusí nadväzovať na základné civilné konanie.

27. Exekučný poriadok pre začatie exekúcie, ako aj na jej ďalší priebeh, vyžaduje splnenie zákonom stanovených podmienok, ktoré sú procesného a hmotnoprávneho charakteru. K procesným podmienkam exekúcie patria spôsobilosť účastníkov, právomoc a príslušnosť súdu, ako i spôsobilý návrh a listina, o ktorej oprávnený tvrdí, že je vykonateľným exekučným titulom. Všetky ostatné predpoklady exekúcie sú predpokladmi hmotnoprávnymi, ktorých nedostatok síce nebráni začatiu a pokračovaniu exekučného konania, ale bráni prípustnosti samotnej exekúcie. Z uvedeného vyplýva, že jedným z predpokladov na vedenie exekúcie voči povinnému je exekučný titul, ktorým môže byť rozhodnutie súdu alebo rozhodnutie iných orgánov, prípadne iná verejná listina. Exekučným titulom je pritom také rozhodnutie, ktoré je vykonateľné a ktoré ukladá povinnému určitú povinnosť, pričom musí spĺňať tak formálne, ako aj materiálne predpoklady vykonateľnosti. Formálna vykonateľnosť je splnená dodržaním zákonom predpísaných náležitostí o doručení rozhodnutia, o uplynutí lehoty na plnenie a o podaní riadneho opravného prostriedku. Materiálne predpoklady vykonateľnosti exekučného titulu sú, či účastníci označení v rozhodnutí skutočne existujú, či nejde o rozhodnutie voči neexistujúcemu subjektu, či sú označení natoľko presne, že nemožno mať neodstrániteľnú pochybnosť, o koho sa jedná a či ide o plnenie, ktorého vymoženie zákon predpokladá.

28. Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku upravuje zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože vydanie tohto poverenia musí byť výsledkom náležitého preskúmania exekučného titulu, žiadosti o vydanie poverenia a návrhu na vykonanie exekúcie. Materiálnym predpokladom každej civilnej exekúcie je existencia exekučného titulu. Vydanie poverenia v prípade nedostatkov exekučného titulu by znamenalo iba to, že exekúcia sa síce začala, avšak musí byť v každom štádiu konania aj tak zastavená. Uvedené má za následok, že exekučný súd je povinný už v tejto fáze konania prihliadnuť na to, či sú tu dôvody neprípustnosti exekúcie vykonávanej na základe rozhodcovského rozsudku, tak ako tieto vyplývajú z ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní a v prípade ich zistenia súd musí žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť.

29. Niet sporu o tom, že skutkový a právny základ exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 10223/14 z 31. 10. 2014, vydaný Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s., Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761, je zmluva o úvere, uzatvorená účastníkmi konania dňa 27. 09. 2012 pod č. 400701202. Nepochybne ide o zmluvu spotrebiteľskú podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uzatvorenú štandardným formulárovým systémom, keďže veriteľ, v tomto spore oprávnený, je osoba, ktorá pri uzatváraní

predmetnej zmluvy konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti a dlžník, v tomto spore povinný, je osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy vystupovala v pozícii spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie správne posúdil povinného ako spotrebiteľa, oprávneného ako dodávateľa, úverovú zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu a správne aplikoval ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd dodáva, že normy obchodného práva sú v takomto prípade použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku, keďže normy spotrebiteľského práva sú špeciálnymi ustanoveniami aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku, pričom platí zásada, že prednosť má špeciálna právna úprava pred všeobecnou.

30. Súd prvej inštancie sa preto správne pred rozhodnutím o vydaní poverenia súdnemu exekútorovi prednostne zaoberal otázkou právomoci orgánu (rozhodcovského súdu), ktorý vydal exekučný titul. Podľa názoru odvolacieho súdu povinnému ako spotrebiteľovi bolo zároveň aj postupom rozhodcovského súdu odňaté právo brániť sa a podať žalobu, alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd, pričom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky). Odvolací súd preto zhodne so súdom prvej inštancie prijal záver, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom. V tomto smere je z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku nepochybné, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená rozhodcovskou zmluvou. Z predloženej rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že v Článku II predloženej rozhodcovskej zmluvy všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 400701202 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a. s., Karlovske rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761 (rozhodcovský súd), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných poriadkov rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu. Podľa Článku IV. bod 1 rozhodcovskej zmluvy zmluvné strany v zmysle ustanovenia § 42 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní vylučujú zrušenie rozhodnutia Stáleho rozhodcovského súdu v rámci obnovy konania podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku.

31. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia s ohľadom na dôvody uvádzané oprávneným v podanom odvolaní, odvolací súd uvádza, že akákoľvek rozhodcovská doložka bez ohľadu na jej formu a znenie obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ako aj v samotnej rozhodcovskej zmluve, je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Takáto rozhodcovská doložka je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Rozhodcovskú doložku obsiahnutú v rozhodcovskej zmluve si povinný ako spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými obchodnými podmienkami oprávneného. Mal možnosť zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným zmluvným dojednaniam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. To je pravdepodobne aj najčastejšia situácia, pretože dodávateľ sa snaží získať exekučný titul. Odvolaciemu súdu je aj z jeho rozhodovacej činnosti známe, že oprávnený uzatvára s druhou zmluvnou stranou typizované (formulárové, typové, tiež adhézne) zmluvy a navyše aj rozhodcovské zmluvy predkladané oprávneným sú typizované. Preto bolo treba dospieť k tomu záveru, že v rozhodcovskom konaní nebola zabezpečená spravodlivá ochrana práv spotrebiteľa. Tento záver treba prijať bez ohľadu na to, že oprávnený rozhodcovskou zmluvou iba alternatívne dojednal konanie pred rozhodcovským súdom. V danom prípade to bol práve oprávnený, ktorý takto formulované dojednanie aplikoval a obrátil sa na rozhodcovský súd, ktorého rozhodnutie je v tejto veci exekučným titulom, pričom práve túto možnosť oprávneného treba posúdiť z vyššie uvedených hľadísk. Iba skutočnosť, že v zmysle čl. II. rozhodcovskej zmluvy sa účastníci zmluvy mohli obrátiť aj na všeobecný súd nemá za následok

platnosť celej rozhodcovskej doložky, pretože podstatným je to, že zmluva, ktorú povinný podpísal, t. j. zmluva o úvere č. 400701202 z 27. 09. 2012, t. j. súčasne v čase podpisu rozhodcovskej zmluvy, je typovou zmluvou, povinný nemal možnosť jej obsah meniť, a tak nemal ani možnosť nepodpísať rozhodcovskú zmluvu, na základe ktorej rozhodcovské konanie aj prebehlo. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje, že na takto dojednanú rozhodcovskú zmluvu nemožno nazeráť ako na individuálne dojednanú. Zároveň nie je zanedbateľnou tá skutočnosť, že spotrebiteľ, ktorý má záujem získať peňažné prostriedky je vo finančnej tiesni a pri podpise rozhodcovskej zmluvy sa môže odôvodnene domnievať, že ak rozhodcovskú zmluvu nepodpíše, úver mu nebude poskytnutý. Odvolací súd zastáva názor, že rozhodcovská zmluva bola spotrebiteľovi predložená na podpis práve v čase jeho zníženej bdlosti, kedy si povinný nemohol dostatočne uvedomiť dôsledky svojho podpisu a prijatie podmienok rozhodcovskej zmluvy. Spotrebiteľ v tejto situácii koná pod tlakom finančnej tiesne a stave núdze, a preto nie je schopný často aj ochotný posúdiť následky dojednaní, s ktorými vyjadruje súhlas pri podpise rozhodcovskej zmluvy. Ohľadom možnosti alternatívne si vybrať medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, odvolací súd označuje túto možnosť za zjavne teoretickú, bez možnosti praktického využitia spotrebiteľom.

32. Ochrana spotrebiteľov, ktorú legislatíva európskej únie a členských štátov zabezpečuje, má za cieľ nad rámec základných zásad súkromného práva ako autonómia zmluvných strán, či pacta sunt servanda, zvýšiť ochranu záujmov spotrebiteľov. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Táto zákonná definícia vymedzuje jeden zo subjektov spotrebiteľskej zmluvy (ak je táto za spotrebiteľskú zmluvu považovaná), pričom dôvodom zavedenia a konkretizácie subjektu vzťahov „obchodných“ - spotrebiteľských v právnom poriadku je zvýraznenie potreby ochrany týchto subjektov pred „silnejšími“ subjektmi. Dôvody takejto potreby možno hľadať v charaktere priemerného spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právnych vzťahov najmä pre aktuálnu potrebu uspokojenia svojich spotrebiteľských potrieb. Iná kvalita bdlosti v procese kontraktácie sa vyžaduje od subjektu - zmluvnej strany - nespotebiteľa, a iná kvalita bdlosti sa vyžaduje od spotrebiteľa. Každý sa má predovšetkým starať o svoje veci sám, tzn. sám musí niesť dôsledky svojich rozhodnutí, preto možno uzavrieť, že nemožno zbaviť ani spotrebiteľa civilnej zodpovednosti za neplnenie si povinností vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv. Súdnou ochranu však nemožno uprieť ani menej bdelému, či skoro pasívnemu až ľahostajnému spotrebiteľovi. Jeho ochrana je ale založená a rozsahom upravená zákonom, preto možno ochrániť spotrebiteľa len v obmedzenom rozsahu. Ak teda zákon stanovuje, že neprijateľnou podmienkou (s dôsledkom neplatnosti) je tiež najmä ustanovenie, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej zmluvy od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, potom ustanovenie konkrétneho rozhodcu, ktorý vec prejedná patrí tiež do množiny neprijateľnej praktiky, podmienky, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach práve z dôvodov uvedených v predchádzajúcich odsekoch tohto rozhodnutia. Odvolací súd nechce stanovovať všeobecný návod na prijateľnú rozhodcovskú doložku obsiahnutú v rozhodcovskej zmluve, dovoľí si však uviesť, že v prípade, ak rozhodcovská doložka v rozhodcovskej zmluve bude so svojimi dôsledkami ozrejmená spotrebiteľovi v čase a spôsobom (bez pridaných „motivačných“ podmienok) kedy si aj priemerný spotrebiteľ dôsledky založenia právomoci rozhodcovského orgánu uvedomí, pričom doložka nevytlúči a ozrejmi spotrebiteľovi možnosť vec prejednať v súdnom konaní. Možnosť alternatívne si vybrať rozhodcovské, alebo súdne konanie nemá byť len napísané (v čase zníženej bdlosti spotrebiteľa), ale musí sa javiť byť naplnené vo vzťahu k priemernému spotrebiteľovi aj fakticky. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Odvolací súd poznamenáva, že predmetná rozhodcovská zmluva znemožňuje spotrebiteľovi individuálne ovplyvniť obsah rozhodcovskej ako i úverovej zmluvy, pričom v tomto prípade je potrebné dodať s cieľom vyvrátiť akékoľvek pochybnosti s poukazom na obsah ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že pri výklade spotrebiteľských zmlúv sa postupuje podľa výkladu, ktorý je spotrebiteľa priaznivejší.

33. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie prijal záver, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, keďže celý postup od rozhodcovskej zmluvy až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Odvolací súd výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej zmluvy považuje za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, v dôsledku čoho bolo dôvodné aplikovať ustanovenie § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pretože súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie

uvedené skutočnosti ani nemal byť vydaný, pričom rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvej inštancie preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

34. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v rozhodcovskej zmluve je v danej veci treba považovať za neplatné dojednanie, pretože ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími odvolacími dôvodmi oprávneného uvedenými v podanom odvolaní, pretože s poukazom na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva pri odôvodnení súdneho rozhodnutia sa nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (viď uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo 216/2012 a nález Ústavného súdu SR III. ÚS 119/03-30).

35. Poukazujúc na vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol vo výroku vecne správne, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

36. Odvolací súd o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 tak, že v tomto štádiu konania procesne úspešnému povinnému voči oprávnenému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli a ani si žiadne neuplatnil.

37. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).